

מאורות השבת

פרשת נישלח

עורך: הרב סתיו א.

מאור הפרשה | מאור הדרשה | מאור הלשון | מאור המנורה | מאור הבית | מאור ההלכה

מאור הדרשה

השפעת החברה

"וישלח יעקב מלאכים לפניו אל עשו אחיו וגו'" (ל.ב. ד)
 יעקב אבינו עומד להיפגש עם עשיו, ולכן שולח אליו מלאכים, ולכאורה מדוע היה צריך לשלוח מלאכים ולא הסתפק בשליחות בני האדם? ומתרצים זאת על פי המשנה באבות האומרת: "הרחק משכן דע ואל תחבר לרשע", כי אפילו האדם המושלם ביותר, בהיותו שרוי במחיצתו של רשע, סופו ללמוד מדרכיו הרעים.

וכך גם כאן, יעקב חשש לשלוח בני אדם אל עשו, פן יושפעו במחיצתו לרעה, ולכן שלח מלאכים, שקרוב לוודאי שהם לא יתקלקלו ממעשיו. וזהו שאמר הכתוב "וישלח יעקב מלאכים" - רוצה לומר - ולא בני אדם, משום "אל עשו אחיו" - שהוא אדם רשע, ו"ארצה שעיר אדום" - בנוסף לכך גם המקום הוא מושחת, ולכן באופן כזה אין לסמוך אלא על מלאכים בלבד.

לפי זה הסבירו את מה שכתוב בהמשך הפרשה, כשיעקב נפגש עם עשו, אומר לו יעקב "עם לבן גרתי ופרשתי; עם לבן הרשע גרתי ותרי"ג מצוות שמרתי, כלומר, ולא למדתי ממעשיו הרעים.

המשך בעמוד 2

מאור הפרשה

ר' אבשלום ח.

תיקון לעשו

"עם לבן גרתי" (ל.ב. ה')

אומר רש"י: ותריג מצוות שמרתי. "ויהי לי שור וחמור" אומר בעל הטורים: יש לי את יוסף, שטנו של עשו, ויששכר, תורה, תיזהר! למה צריך להודיע לו את זה? וכי עשו יתייחס לגימטריה גרתי-תריג או שיבין ששור זה יוסף? אומר הבאר יוסף: האמירה היתה לעשו, אבל הרמזים לקב"ה תושיע אותי.

במדרש נאמר: "ויהי לי שור וחמור" שור זה משוח מלחמה, חמור זה מלך המשיח. זה ממש לא מובן! ממשיך המדרש: מה ששלח יעקב אליו, שרצה להחזירו בתשובה, ולכן שלח לו כל זה להגיד לו שזהו עיקר תכלית הבריאה. אומר המאור ושמש: "ואחר עד עתה" ועתה ישראל מה ה' אלוהיך דורש... זו מצוות התשובה, זה חסר לי, כי אני צדיק, אבל אתה יכול לזכות בזה, שזה התכלית האמיתית!

מסביר השם משמואל: יעקב ועשו הם כדמיון עץ החיים ועץ הדעת טוב ורע, ששניהם יש להם כח החיבור כטבע האמצעי, יעקב מחבר ברוחניות ועשו מחבר בגשמיות, לפי זה, תפקידים של יעקב ועשו היתה דוגמת מלך וכהן גדול. עשו בתפקיד המלך, ללחום מלחמות, לעשות משפט ולהכניע את הצד הרע לקדושה, ואילו יעקב בתפקיד כהן גדול, להמשיך חסדים ולהעלות את התפילות וכל העבודות, לכן גם נולד עשו בכור... כי מלך קודם לכהן גדול...

יעקב "איש תם יושב אוהלים" עושה כל מעשיו עוה"ז רק לצורך עוה"ב, ולא ליהנות מעוה"ז, בזה הוא מחבר עוה"ז לעוה"ב, ואף כל העניינים של רמאות שקיים יעקב, באשר הכל היה לצורך גבוה נתעלו ונתחברו להשי"ת. ולהיפוך מזה

המשך בעמוד 4

נא לשמור על קדושת הלליון

נא לא לקרוא בשעת התפילה וקריאת התורה

לעילוי נשמת רבי שמריהו יוסף היים בן רבי יעקב ישראל זללה"ה

מאור הלשון

החפץ חיים זצ"ל היה אומר: בעברות שבין אדם למקום, פעמים שלא מענישים את העובר בעולם הזה ומקבל ענשו רק לאחר מותו. אך בעברות שבין אדם לחברו אין ממתנים עד אז, ונענש כדי רשעתו גם כאן בעולם הזה.

אף שהגמול לעיתים מתאחר, אבל, לבסוף הוא בא!

מסופר על איזה מלשין מפורסם, וסופו היה שנפל בידי הק"ל בזמן המרד הפולני נגד רוסיה. חתכו את לשונו ותלוהו על עץ, והיה כך תלוי לזראון כמה חדשים.

סיפר הרב ישראל יעקב לובצינסקי מברנוביץ', כי פעם ביקר החפץ חיים בעיירה לכוביץ', ובפניו פער אחד את פיו בדברים מגונים על הבריות. הוכיחו החפץ חיים וניסה להשתיקו. אבל הלה המשיך בשלו, הפליט רבנו מתוך צער ואמר: בגלל דיבה רעה חותכים את הלשון, ואכן באחד הימים חלה האיש הזה במחלה אנושה בפיו והיה צורך דחוף לנתח את לשונו מיד.

ובכן, חברים, ניקח לעצמנו מוסר ונדע כי הקב"ה פועל במידה כנגד מידה, ונתבונן בחיינו ביום יום איפה הקב"ה רומז לנו לתקן עניין הלשון.

רמז: מי מאיתנו לא נשך את הלשון...

"חסדים בחיים"

וניתן להבין זאת על פי הסיפור (הידוע) הבא: פעם אחת הלכו חתן וכלה ברחוב. החתן היה רכוב על חמור, והכלה הולכת לידו ברגל. עברו שם כמה אנשים ואמרו: "איזה אדם אכזר, הוא רוכב על החמור ואשתו הולכת ברגל, איפה הרחמנות על האישה?"

שמע זאת החתן ירד מהחמור ונתן לאשתו לרכב במקומו.

הלכו עוד כמה מטרים, והנה קבוצת אנשים באה, וגם הם אמרו: "איזו חוצפה! היא על החמור ובעלה הולך ברגל... אם כך היא עושה עכשיו, מי יודע מה היא תעשה בעוד כמה שנים - בוודאי תרכב עליו! שמעת זאת החתן והוריד אותה מהחמור והלכו שניהם ברגל.

והנה שוב אנשים עוברים ואומרים: "תראו אילו אנשים מוזרים, יש להם חמור והם הולכים ברגל..." שמעו זאת החתן והכלה ועלו שניהם על החמור.

כשהמשיכו ללכת ראו אותם קבוצה אחרת ואמרו: "תראו אלו אנשים אכזריים, כאלה גדולים ושמנים עולים על חמור כזה קטן ורזה...", ירדו שניהם מהחמור והרימו אותו עליהם.

עד שכולם הסתכלו עליהם ואמרו: "תראו, הנה שלושה חמורים".

מי שמושפע מהחברה הוא עבד שלה, עד שנעשה לבסוף חמור!

ומסופר שפעם הלך מרן הרב שך זצ"ל לטייל בשבת בגבולות בני ברק, ולפתע שאל את התלמיד שהלך עמו: "מדוע בכביש שלנו לא נוסעות מכוניות, ובכביש הסמוך (ימת גן) נוסעות?" אמר לו התלמיד: "כאן זה בני ברק ושם זה רמת גן".

אמר לו הרב שך: "אין זו הסיבה, אלא הסיבה היא משום שכח השמירה של השבת שלנו מגיע עד לכאן - לכביש הזה, ואם היינו נמתחוקים יותר בשמירת השבת, הייתה השפעה עוד יותר וגם בכביש הסמוך לא היו נוסעים בשבת".

וכן שאל הגרי"ז לתלמידיו למה חילונים שומרים את יום כיפור?

אף אחד לא נוסע, צמים צום מלא. מדוע דווקא יום כיפור?

וענה שזה בגלל איך שאנחנו מתייחסים ליום כיפור. כיוון שאנחנו מתייחסים אליו כאל יום קדוש ביותר, לא מעיזים לנשום נשימה מיותרת, זה משפיע על החילונים.

אם היינו שומרים שבת כמו שאנחנו שומרים את יום כיפור, אז החילונים היו שומרים גם שבת!

כמה גדולה כוחה של השפעת הסביבה.

(אפריון שלמה)

ותמוה, שכן, אם שמר תרי"ג מצוות, אני לא יודע שהוא לא למד ממעשיו הרעים!?

אלא למדים מכאן, שגם אדם צדיק, שמקיים את כל התורה כולה, יכול להיות מושפע לרעה כשנמצא בסביבה של רשעים...

ובזה השתבח יעקב, שנשאר איש תם יושב אוהלים.

אומר שלמה המלך: "פגוש דב שכול באיש, ואל כסיל באיוולתו".

מפרש הגאון מוילנא: הדוב נמנה בין בעלי החיים האכזריים והמסוכנים ביותר, וחמת זעמו מחריפה ביתר שאת כאשר הוא מוצא את בניו הרוגים, ועל אחת כמה וכמה חמתו גדלה אם מכיד את אותו אדם שהרג את בניו.

קל לתאר מה מידת הסכנה וכמה נורא יהיה גורלו של אותו האיש שהרג את בניו של הדוב, כאשר יפגוש בו הדב העצבני, ועם כל זאת קובע שלמה המלך בבטחה שעדיף להיפגש עם דוב שכול, ולא להיפגש עם כסיל...

משום שמהדוב ניתן להיזהר ולהנצל ולנקוט באמצעים מסוימים כדי לשרוד. מה שאין כן הכסיל, השפעתו כל כך גדולה עד כי קשה מאוד להישמר ממנו, ועלולים ללמוד ממעשיו.

מספרים שבישיבתו של הרבי מקוצק עבדו מאוד על מידת האמת, והיו בוחנים את הבחורים האם הם מסוגלים להיות עם האמת גם כאשר הדבר הוא נגד הזרם ונגד העולם.

פעם אחת בא בחור להתקבל לישיבה. אמר לו הרב שקשה לו לשוחח היום, ולמחרת ידבר עימו.

בישיבה דאגו להרדימו בחדר נח ונעים. בבוקר השכם קמו הבחורים להתפלל בנץ, ובחזרתם פתחו את החלונות והעירו את הבחור.

לתדהמתו ראה הבחור את הבחורים אוכלים ושותים, והחל להוכיחם שאסור לאכול קודם התפילה. הבחורים החלו לצחוק עליו ואמרו לו שהוא "מחמיר", ולעגו על דבריו עד שלאט לאט התרכך הבחור והחל לאכול יחד איתם. לאחר התפילה ניגש הבחור לרב, אך הרב הודיע לו שאינו מקבלו לישיבה מחמת שנכשל ב'מבחן' ואכל לפני התפילה. עיקר העבודה היא - לא להיות מושפע מהחברה!

כל מה שמוטל עלינו זה לחפש אחר חברה טובה ולהתרחק משכן רע.

כתוב ב'מסילת ישרים' שפעמים רבות, אף אם נתאמתה לאדם מהי חובתו בעולמו, עם כל זאת אינו מקיים זאת. מדוע?

משום שמפחד שילעגו לו חבריו או כדי להתערב עימם בחברתם.

נא לא לקרוא בשעת התפילה וקריאת התורה

לעילוי נשמה
שלום בן אפרים

לעילוי נשמה
ענת בת רחל

לעילוי נשמה
יוסף בן יחיא

לעילוי נשמה
אוריית בת ניסים עפרים

לעילוי נשמה
משה בן חסן יעקב

לעילוי נשמה
יהונתן בן משה

מאור
הנשמה

מאור הבית

כשאת קטנה, את גדולה!

"קטנתי מכל החסדים ומכל האמת אשר עשית את עבדך וגו'". (בראשית לב, יא)

אומר רבנו בחיי, 'קטנתי מכל החסדים', מכאן שראוי לאדם להתבונן בתפלתו חסרון עצמו ופחיתותו ואדנות האדון אשר הוא אליו עבד, זהו שאמר 'את עבדך', ושיתבונן בריבוי חסדי השם יתברך וטובותיו עליו, וזה שאמר רוד המלך ע"ה (תהילים טז, ב) 'טובתי בל עליך', יאמר מתבונן אני בדרכי השם יתברך שהוא ארון לכל העולם, מיטיב איתם טובות האדון על העבד לא בחיוב, רק חסד גמור וגו'.

והנה יעקב שב מבית לבן, שם הוא מסר את נפשו בכדי לזכות להקים בית בישראל, שמר את תר"ג מצוות התורה, עבד בנאמנות לקב"ה, חרף כל העבודה הגשמית והמפרכת, וחרף כל הקשיים שהציב בפניו לבן, ועם כל זאת, יעקב חש את קטנותו מול החסד הגדול שמרעיף עליו הקב"ה, ואינו רואה לעצמו שום נקודת זכות שתזקפנה להצלתו מידי עשיו, לא העבודה הקשה ולא לימוד התורה ולא המצוות שקיים.

וואוו! איזו דרגה ואיזו מעלה, להתפלל להשם ולבקש ממנו מתוך ידיעה שאני קטנה ולא מגיע לי כלום, ומה שנענית וקבלתי עד עכשיו זה רק מרחמיו וחסדיו ולא כי שמרתי את מצוותיו, כיוון שהקב"ה אינו חייב לנו מאומה ורק באהבתו וברחמיו הוא מעניק לנו חיים, בריאות, פרנסה, ילדים וכו'. וגם אם האדם יצרף את כל המעשים הטובים שעשה וכל התורה שלמד, לא יגיע למעט מן המעט מאשר הוא חייב לקב"ה על כל החסדים שגומל עימו בכל רגע ורגע. כי כל רגע ורגע שאת נושמת, מתעוררת בבוקר בריאה ועומדת על רגלייך, מתפקדת, מטפלת בילדיך, ממלאת את מטלות הבית, יוצאת לעבוד וחוזרת הביתה בריאה ושלמה וכן ילדיך ובעלך, וכמו גם העונה המוצלחת, הבישול הנהדר, הבית שהגעית אליו, העבודה שמצאת... וכן כל דבר שהגעית אליו בגשמי וברוחני, זה השם הצליח דרכך ברחמיו וחסדיו עלייך!

ממילא, הקטיני את עצמך בפני הקב"ה, ותביני שכלום ממה שיש לך בכלל לא מובן מאליו, תבקשי בחסד וברחמים ואל תתלונני על כלום, ואל תאמרי "אין לי כח, וכמה ולמה ומתי ואין לי חסר לי ואוףףף" וכשתנהגי כך אז תזכי לישועות, ותזכי לגדלות, אכ"ר.

כותבת לך באהבה רבה מתוך חסדי השם יתברך עליו!

מאור המנורה

מנורת המאור פרק לד

המלעיג על דברי חכמים II

כל מה שאמרו חז"ל, במדרשים ובהגדות, חייבים אנו להאמין בו כמו בתורת משה רבנו עליו השלום. ואם נמצא בו דבר שיראה לנו שהוא דרך גוזמה או חוץ מן הטבע, יש לנו לתלות החיסרון בהשגת דעתנו. אבל לא במאמרם. והמלעיג על שום דבר מכל מה שאמרו חז"ל, נענש. כמו שמוכא בגמרא עירובין (סא:) אמר רב פפא משמו של רבה בר רב עולא, כל הלועג על דברי חכמים, נידון בצואה רותחת, וכן מצינו שעל שהלעיג יש"ו, נידון בצואה רותחת. מספרת הגמרא (גיטין נז:) אונקלוס בן קלונימוס, היה בן אחותו של טיטוס. רצה להתגייר, הלך והעלה את טיטוס באוב, ושאל אותו, מי חשוב באותו עולם (דהיינו בעולם האמת)? אמר לו, ישראל. שאל אותו שוב, האם ראוי להידבק בהם? אמר לו, 'לא תדרוש שלומם וטובתם כל הימים' וכו'. אח"כ הלך אונקלוס והעלה את בלעם באוב. שאל אותו, מי חשוב באותו עולם? אמר לו, ישראל. שאל אותו: האם לדבוק בהם? אמר לו, 'לא תדרוש שלומם וטובתם כל הימים' וכו'. אח"כ הלך אונקלוס והעלה באוב את יש"ו הנוצרי. שאל אותו, מי חשוב באותו עולם? אמר לו, ישראל. האם לדבוק בהם? אמר לו, טובתם דרוש, רעתם לא תדרוש. כל הנוגע בהם, כאילו נוגע בבבת עינו. אמר לו, דינו של אותו אדם (שלף) מהו? אמר לו, בצואה רותחת. שאמר מר, כל המלעיג על דברי חכמים נידון בצואה רותחת.

ועוד מספרת הגמרא (סנהדרין ק,.) ישב רבי ירמיה לפני רבי זירא ואמר, עתיד הקב"ה להוציא נחל מבית קודשי הקודשים ועליו כל מיני מגדים שנאמר (יחזקאל), וְעַל הַנַּחַל יַעֲלֶה עַל שְׂפָתוֹ מִזֶּה וּמִזֶּה כָּל עֵץ מֵאֵכָל לֹא יִבֹּל עֲלֵהוּ וְלֹא יָתֵם פְּרִיֹו לְחֹדְשֵׁי יָבֶכְרֵי מִיִּמּוֹ מִן הַמִּקְדָּשׁ הַזֶּה יוֹצְאִים וְהָיָה פְּרִיֹו לְמֵאֵכָל וְעֲלֵהוּ לְתַרוּפָּה. אמר ליה אותו זקן, יישר. וכן אמר רבי יוחנן, יישר. ואמר רבי ירמיה לרבי זירא, יש בזה חוצפה! (על מה שאמרו יישר). ענה לו, אנחנו מחזקים את דבריו (ואין בזה משום חוצפה). ובכן, באיזה אופן נחשב חוצפה? כאותו מעשה, שישב רבי יוחנן והיה דורש, עתיד הקב"ה להביא אבנים טובות שלשים על שלושים אמות, וחוקק בהם עשרה ברום עשרים, ומעמידן בשערי ירושלים, שנאמר (ישעיה) וְשָׁמַתִּי כְּכֹדֶךָ שְׁמִשְׁתִּיךָ וְשָׁעֲרֶיךָ לְאֶבְנֵי אֶקְדָּח. לגלג עליו אותו תלמיד ואמר, בזמנינו, אבנים טובות ומרגליות אפילו כגודל ביצה של עוף קטן לא מצאנו, כאלו גדולות נמצאו? לימים, הפליגה ספינתו בים, ומצא מלאכי השרת שמנסרים תילי תילים של אבנים טובות. אמר להם, הללו למי? אמרו לו, לשערי ירושלים. כשחזר, מצא את רבי יוחנן שהיה דורש. אמר לו, דרוש, ולך נאה לדרוש, כאשר אמרת כן ראיתי! אמר לו, טיפשי! וכי אם לא ראית לא האמנת? מלעיג על דברי חכמים אתה! נתן עיניו בו, ונעשה גל של עצמות.

ואעפ"י שמצינו שאמרו דברים שדומה לנו שהם גוזמה, החוקר אחריהן ימצא דוגמתן. כמו שמספרת הגמרא (שבת לא:.) יושב היה רבן שמעון בן גמליאל והיה דורש, עתידה אישה שתלד בכל יום, שנאמר (ירמיה) הֲרָה

המשך בעמוד 4

נא לא לקרוא בשעת התפילה וקריאת התורה

לעילוי נשמת
נדרים פלוס והנצחות

לעילוי נשמת
ניסים בן פנחס

לעילוי נשמת
סעידה בת סעיד

לעילוי נשמת
אליהו בן סלימה

לעילוי נשמת
מארי בת רבקה

לעילוי נשמת
שלמה בן רחמה

לעילוי נשמת
יעקב בן אהרון

מאור הפרשה המשך מעמוד 1

כמו "וראך ושמח בליבוי". ואם היה מתעורר להיטיב מעשיו, היה נדבק ביעקב, והיה לו תיקון.

אז מה קרה לעשו... איך נפל שוב?... **אומר השם משמואל:** יוסף הצדיק הוא סמל למלחמה בעריות, "יונוס", דוד המלך הוא סמל למלחמה בגאווה, כולו שפלות, "ואנוכי תולעת". עשו היה דבוק בעריות, צד נשים... מסתובב במחנה "ורא את הנשים והילדים" נפל בעיניו, שואל את יעקב "מי אלה לך", עונה לו יעקב "הילדים אשר חנן אלהים את עבדך" ומה עם הנשים? **אומר הרמב"ן:** לא רצה לומר לו שהן נשיו, **האלשיך אומר:** לא רצה לבייש אותו שמסתכל על נשים.

אומר ר' יהודה אסאד: מי אלה לך? אותיות לאה, ראה את לאה ואמר לו גם אותה לקחת לי?! אמר לו יעקב הייתה לך כבר אשה צדיקה, מחלת בת ישמעאל, ונמחלו עוונותיך, אבל לקחת אותה "על נשיו לו לאשה" והפכה לרשעית כמוותן, הוסיף רשעה על רשעתו. לאה כבר לא מתאימה לך, ואם תטען שאלו נישואי אסור של אחיות, תדע לך, הגמרא (קידושין ע) אומרת: כל הנושא אשה שאינה הוגנת לו... הויין ליה בנין שאינם מהוגנים. אלו "הילדים אשר חנן אלוהים לעבדך" **אומר הנביא ישעיה(כט):** "לא יבוש יעקב... כי בראותו ילדיו מעשה ידי בקרבו", שבטי קה.

"וישב ביום ההוא עשו לדרכו שעירה" שחזר לדרכו, לסורו. **שבת שלום!**

של יעקב... אמרו המלאכים, אם כך הוא משלנו, והפסיקו... שואל עשו את יעקב "מי לך כל המחנה אשר פגשת(ו)? אומר לו יעקב "למצוא חן בעיני אדוני", מה למצוא חן... קיבלנו מכות...? אומר לו יעקב, תבין מה זה כוח של תורה. **אומר המדרש:** "עם לבן נרתי" אני לא התם יושב אוהלים, נעבעך, גם במהלכי בעוה"ז בין רמאים ושקרנים אני מסתדר. לקחתי את עבודתך בעולם, אם תחזור בתשובה, מוטב. וכי אם רצה להראות ניכור היה אומר רק תריג מצוות שמרתי, הזכיר לבן נרתי להראות שליטה גם על עוה"ז) **הידי משה אומר:** שלח אליו "מלאכים" ארצה שעיר" לומר לו על כיבוד אב ואם ירשת את שעיר, אני שמרתי תרי"ג "יש לי כל", תראה לאן אפשר להגיע עם תורה. "ויהי לי שור וחמור" שישים ריבוא כלבים שומרים על הצאן, עושר אדיר... כי "מימינה עושר וכבוד".

"וירץ עשו לקראתו ויחבקו" יש לומר שיעקב בהשתחויותיו הכניס בעשו חלקי קדושה, **אומר המדרש:** שבע השתחויות השתחוה יעקב לעשו עד שהפך לו מידת דין למידת רחמים, שמתייחס אליו כאח. **אומר המהרש"א (קידושין):** שבע כוחות טומאה הביא הנחש הקדמוני לעולם ועשו כלול בכולן. יעקב אבינו כל השתחויה הסיר ממנו כח טומאה אחד. **אמר ר' יצחק מוורקא:** רצונך להפוך לב שונא לטובה, אהוב אותו בכל ליבך. שכן מצינו ביעקב שהתקרב לעשו עד שעשאו אחיו, מיד "וירץ עשו לקראתו ויחבקו".

לכן עשו נכנע אל יעקב. **אומר המדרש:** באותה שעה נהפך לו לאהובו. **רשב"ם וחזקוני:** "וגם הולך לקראתך" שמח בכיאתך ובאהבתו אותך

מאור המנורה המשך מעמוד 3

לימים, נצטרך אותו אדם ומכר את שדהו, והיה מהלך באותה רשות הרבים ונכשל באותן אבנים, אמר, יפה אמר לי אותו חסיד מפני מה אתה מסקל מרשות שאינה שלך לרשות שהיא שלך.

בא ללמדנו, שהחכמים והחסידים אפילו שיחה בטלה שלהם צריכה תלמוד, וכל שכן תוכחתם. וכל דבריהם דברי אלוהים חיים, ולא נפל דבר אחד מהם ארצה. ובכל מה שנמצא כתוב משמם, יש לכל אדם להאמין שהוא דבר אמיתי, ואל ילעיג עליו לא בפיו ולא בליבו, שאם ילעיג יענש. על כן, יהא זהיר מלדבר כנגדם וכנגד דבריהם, וילמוד מדבריהם מה שיוכל כפי כח שכלו. כמו ששינוי במסכת אבות ופי"ב מ"י: והיו מתחפזים כנגד אוןן של חכמים, והיו זְהִיר בְּנַחֲלָתוֹ שְׁלֵא תִכְוֶה; שְׁנִשְׁיָתְנוּ נְשִׁיכָתָנוּ שׁוֹעֵל, וְעִקְצָתוֹ עִקְצַת עֶקְרָב, וְלַחִישָׁתוֹ לַחִישַׁת שָׂרָף, וְכָל דְּבָרֵיהֶם בְּנַחֲלֵי אִשׁ. רוצה לומר, שיתקרב אדם לחכמים ליהנות מלימודם, כמו שמתקרב אדם לאש להתחמם ממנו שיקבל תועלת. ואם יוסיף להתקרב לאש יותר מדי, ישרף, וישוב לו התועלת לנזק. כך יארע לאדם המתקרב להם יותר מהראוי ומלעיג על דבריהם, שיפסיד כוונתו, ותהפך אהבתו לשנאה, ולא תגיע לו התועלת אשר יקווה. כמו שאירע לגיחזי עם אלישע, וליש"ו הנוצרי עם יהושע בן פרחיה. על כן יקרב אליהם כראוי, וילמד מהם ויקבל דבריהם.

וְיִלְדֹת יִחְדָּו, מה הרה בכל יום, אף יולדת בכל יום. לגלג עליו אותו תלמיד, אמר לו, רבי, והרי כתיב (קהלת) אין כל חדש תחת השמש?! אמר לו, בוא ואראך דוגמתו בעולם הזה! יצא והראה לו תרנגולת (שמסילה ביצים כל יום). שוב היה יושב רבן גמליאל והיה דורש, עתידין אילנות שבארץ ישראל להוציא פירות בכל יום, שנאמר (יחזקאל) וְנָשָׂא עֵנָף וְעֵשָׂה פְרִי, מה ענף בכל יום, אף פרי בכל יום. לגלג עליו אותו תלמיד, אמר, והרי אין כל חדש תחת השמש כתיב?! אמר לו, בוא ואראך דוגמתן בעולם הזה! יצא והראה לו עץ צלף (שסועף פירות כל יום, שאחר שנלקט פרי ממנו, גדל פרי אחד במקומו). שוב היה יושב רבן שמעון בן גמליאל והיה דורש, עתידיה ארץ ישראל שתוציא גלוסקאות (לחמניות) וכלי מילת (בגדים), שנאמר בתהילים יהי פֶּסֶת פֶּר פֶּאֶרְץ פְּרֵאשׁ הָרִים. לגלג עליו אותו תלמיד, אמר לו, והרי אין כל חדש תחת השמש כתיב?! אמר לו, בוא ואראך דוגמתן בעולם הזה! יצא והראה לו כמהין ופטריות (הגדלים בכל יום, ורחבין וענולין הם כגלוסקאות, וכנגד כלי מילת, הראה לו סיב הגדל סביבות הקור של דקל שהוא כמין לבוש מצוייר), ועוד אומרת הגמרא (בבא קמא י"ג) תנו רבנן, לא יסקל אדם מרשותו לרשות הרבים. מעשה באחד שהיה מסקל מרשותו לרשות הרבים, ומצאו חסיד. אמר לו, טיפש! מפני מה אתה מסקל מרשות שאינה שלך לרשות שלך?! לגלג עליו.

נא לא לקרוא בשעת התפילה וקריאת התורה

רוצים לקבל את העלון במייל? שלחו הודעה ל- MaorHaAlon@gmail.com או חפשו "מאורות השבת" בקבוצות גוגל (google groups)